

tartozik Riegler Frigyes vértestolnai plébános is, akit Kotsis Ernő vértesszőllősi ig.-tanító vendég-férfikarával együtt komoly énekesrendi műsorban mutatta be, milyen eredményesen vezethető be a földműves-ifjúság is a legemelkedettebb szellemi gondolatkörbe.

Jugoszlávia

Liszt-muzsika Ujvidéken. Az újvidéki beltéri Katolikus Körnek november 6-án volt székházszentelő ünnepe. A szentmise és a hangverseny műsorán túlnyomórésztben Liszt Ferenc műveit olvassuk: Missa choralis, Ave Maria, O salutaris, stb. stb. A helyi körülményeknek megfelelően egy-egy szerb és német karének is szerepel a műsorban. Kórus a helyi Szent Cecilia énekkar, karnagy Léh Jakab.

ÚJ MŰVEK

Perényi Géza: Postludium (Sortie) című sorozatából a II., III., V., VII-IX. és X-XIII. Sortiek három füzetben megjelentek. A kótákat Rózsavölgyi és Tsa cég árusítja.

Deák Bárdos György: Missa diatonica. Budapest, 1937. Ára 3.60, szólam — 40. A szerzőnek legújabb miséje, mint azt már a cím is jelzi, könnyen énekelhetősegre, — hosszú évek énekkari gyakorlatából nyert tapasztalatok alapján — minél nagyobb egyszerűsége törekszik. A gyakorlatiasságot szolgálják a kisebb karon is a jólhangzó uniszónók, visszavisszatérő motívumok, a szólamoknak könnyű, párhuzamos teremenetei. (Ezekből talán kevesebb is elég lett volna.) Gyakorlati előny az is, hogy a szöveget nem nyújtja el fölöslegesen, könnyen pergő tételekben hangoztatja a liturgia előírt szent szövegeit. — A mise már eddig is több fővárosi énekkarnak állandó műsordarabja. (gyl.)

Emil Paul: Das kirchliche Orgelspiel in Beispielen und Übungen, J. Rieter-Biedermann, Leipzig, 1936. — 2 kötet, 56 + 30 lap — ára ?

E. Paul, a lipcei zeneakadémia tanára tankönyvében a modulálás és improvizálás (kadenciázás) művészetének vezérfonalát igyekszik adni. Az első füzetben, kevés szóval, de annál több példával, a hangreimi kitéréssel foglalkozik. Sok esetben pár akkorddal igyekszik változni a diatonikus, kromatikus és enharmónikus moduláció menetét. Nagy kár, hogy nagyon is előnybe helyezi a

kromatikus és sokszor használ alterált hangzatot. Egyik-másik példában iskolás hibát fedezhetünk fel (bővített 2 lépés, alterált akkordok rossz helyesírással stb.) másutt meg fogalomzavar van (a diatonikus, enharmónikus moduláció helytelen értelmezése). Változatossá teszik a füzetet a 2—4 szólamú imitációval élénkített polifónikus tételek és a zeneirodalomból vett példák (Bach, Beethoven, Brahms stb.) Érdekesek az egyszerűsággal dallam modulációk. — Külön fejezetet szentel a szerző a szűkített 7, a bővített 3-hangzattal, valamint a bővített kvintszeksztt akkorddal történő enharmónikus modulációknak. Végül feladatokat tűz ki, hogy elősegítse a moduláció gyakorlati elsajátítását. A Függelékben a hangnemek rokonsági fokait táblázatban közli (Riemann szerint) és kitéréseket egyházi hangnemekbe, ezek azonban többnyire erőtlenekek.

A sok példa és a példákat magyarázó, sokszor nagyon bonyolult jelölés ellenére a tankönyv nem világít rá a hangnemi kitérés lényegére és a modulációt inkább célnak, mint eszköznek tekint.

A második füzet 125 rövid utójátékot közöl minden hangnemben (néhány közülük egyházi hangnemben van). Többnyire egy német evangélikus egyházi énekgyűjtemény (Deutsche Kirchenlieder) dallamaihoz készültek s így gyakorlati használatuk igen szűkkörű.

Papp Géza.

Bach: Orgelwerke, für katolische Organisten (Renner) Breitkopf & Härtel, Lipse, 2 füzet (58+100 lap). Áruk 3.50, illetve 4.50 márka. —

A katolikus orgonisták régi problémája, hogy az orgonazene nagy mesterének, Bachnak műveiből mely darabokat és milyen alkalmakkor játsszanak.

Renner gyűjteménye összegyűjti azokat a Bach-darabokat, melyek a katolikus istentisztelet keretébe is beilleszthetők. Az első füzetében korárelőjátékokat találunk, melyek bizonyíthatólag öske-resztény dallamokhoz, vagy legalábbis az azokból alakult korálokhoz készültek. Igen sok az egyházi hangnemű (pl. ton-peregrinus). A második füzet egyéb formájú darabokat tartalmaz, (fuga, fantázia, trio, canzona). Koncertdarabot nem találunk egyet sem, de annál több nyugodt menetű, komoly hargulatú, az egyházi zene követelményeinek teljesen megfelelő zenét, melyek mindenképp jól alkalmazhatók a katolikus templomokban is. (Az ilyen válogatás a magyar egyházzeneszek előtt nem ismeretlen, mert az egyházzenei tanszakon is ugyanezen elvek szerint történik az orgonada-